

Tema a 24-a: Ungerea bolnavilor

Pentru un creștin, boala și moartea pot și trebuie să fie mijloace de sfințire și de corăscumpărare cu Cristos; la aceasta ajută sacramentul Ungerii bolnavilor.

13.10.2025

1. Ungerea bolnavilor, sacrament al mântuirii și al tămăduirii

Natura acestui sacrament

Ungerea bolnavilor este un sacrament instituit de Isus Cristos, prefigurat ca atare în Evanghelia Sfântului Marcu (cf. Mc 6,13) și recomandat credincioșilor și promulgat de Apostolul Iacob: „Este cineva bolnav între voi? Să cheme pe preoții Bisericii și aceștia să se roage asupra lui, ungându-l cu untdelemn în numele Domnului. Și rugăciunea credinței îl va mântui pe cel bolnav și Domnul îl va ridica. Și dacă a făcut păcate, i se vor ierta” (Iac 5,14-15). Tradiția vie a Bisericii, reflectată în textele Magisteriului ecleziastic, a recunoscut în acest rit, destinat în mod special întăririi bolnavilor și curățirii lor de păcat și de urmările lui, unul dintre cele șapte sacramente ale Legii Noi[1].

Sensul creștin al suferinței, al morții și al pregătirii pentru o moarte bună

În Ritualul Ungerii bolnavilor, sensul bolii omului, al suferințelor și al

morții sale este explicat în lumina planului mântuitor al lui Dumnezeu, și mai concret în lumina valorii mântuitoare a suferinței asumate de Cristos, Cuvântul întrupat, în misterul Patimii, Morții și Învierii Sale[2].

Catehismul Bisericii Catolice oferă o abordare similară: „Prin Patimile și Moartea Sa pe Cruce, Cristos a dat un sens nou suferinței: de acum, ea ne poate face asemenea chipului său și ne poate uni cu Patimile Sale mântuitoare” (*Catehism*, nr. 1505).

„Cristos îi cheamă pe ucenicii Săi să-L urmeze, luându-și și ei crucea (cf. Mt 10,38). Urmându-L, ei au dobândit un nou mod de a privi boala și pe cei bolnavi” (*Catehism*, nr. 1506).

Sfânta Scriptură indică o relație strânsă între boală și moarte, și păcat[3].

Dar ar fi o greșeală să considerăm boala în sine ca o pedeapsă pentru

păcatele proprii (cf. In 9,3). Sensul durerii inocente poate fi înțeles doar în lumina credinței, crezând cu tărie în Bunătatea și Înțelepciunea lui Dumnezeu, în Providența Sa iubitoare și contemplând misterul Patimii, Morții și Învierii lui Cristos, prin care a fost posibilă Răscumpărarea lumi[4].

În același timp, Domnul ne-a învățat sensul pozitiv al suferinței pentru a realiza Răscumpărarea, a vrut să vindece o mulțime de bolnavi, manifestându-Și puterea asupra durerii și bolii și, mai ales, puterea de a ierta păcatele (cf. Mt 9,2-7). După Înviere, Îi trimite pe Apostoli: „În numele Meu... vor pune mâinile peste bolnavi și se vor tămădui” (Mc 16,17-18) (cf. *Catehism*, nr. 1507)[5].

Pentru un creștin, boala și moartea pot și trebuie să fie mijloace de sfințire și de corăscumpărare cu Cristos. Ungerea bolnavilor ajută la

trăirea acestor realități dureroase ale vieții umane cu sens creștin: „În Ungerea bolnavilor, cum se numește acum Ultima Ungere, asistăm la o pregătire plină de dragoste pentru călătorie, care se va încheia în casa Tatălui”[6].

2. Structura semnului sacramental și celebrarea sacramentului

Conform Ritualului Ungerii bolnavilor, materia aptă a sacramentului este uleiul de măsline sau, în caz de necesitate, un alt ulei vegetal[7].

Acest ulei trebuie să fie sfințit de episcop sau de un preot care are această facultate[8].

Ungerea se conferă ungând bolnavul pe frunte și pe mâini[9]. Formula sacramentală prin care, în ritul latin, se conferă Ungerea bolnavilor este următoarea: „Per istam sanctam unctionem et suam piissimam

misericordiam adiuvet te Dominus gratia Spiritus Sancti. Amen./ Ut a peccatis liberatum te salvet atque propitius allevet. Amen.” (Prin această sfântă Ungere și prin mila Sa cea multă, să te ajute Domnul cu harul Duhului Sfânt. Amin./ Pentru ca, iertându-ți de păcate, să te mântuiască și să te aline cu bunătate. Amin.)”[10].

După cum reamintește Catehismul Bisericii Catolice, „este foarte potrivit ca [Ungerea bolnavilor] să se celebreze în cadrul Euharistiei, memorial al Paștelui Domnului. Dacă împrejurările o sugerează, celebrarea sacramentului poate fi precedată de sacramentul Penitenței și urmată de sacramentul Euharistiei. În calitate de sacrament al Paștelui lui Cristos, Euharistia ar trebui să fie întotdeauna ultimul sacrament al peregrinării pământești, «Viaticul» pentru

«trecerea» la viața veșnică” (*Catehism*, nr. 1517).

3. Ministrul Ungerii bolnavilor

Ministrul acestui sacrament este numai preotul (episcopul sau preotul)[11]. Este datoria păstorilor să învețe pe credincioși despre binefacerile acestui sacrament. Credincioșii (în special, rudele și prietenii) trebuie să îndemne pe bolnavi să cheme preotul pentru a primi Ungerea bolnavilor (cf. *Catehism*, nr. 1516).

Este bine ca credincioșii să aibă în vedere că în zilele noastre se tinde să se „izoleze” boala și moartea. În clinicile și spitalele moderne, bolnavii grav adesea mor în singurătate, chiar dacă se află înconjurați de alte persoane într-o „unitate de terapie intensivă”. Toți – în special creștinii care lucrează în mediul spitalicesc – trebuie să facă un efort pentru ca bolnavilor

internați să nu le lipsească mijloacele care dau mângâiere și alină trupul și sufletul suferind, iar printre aceste mijloace – pe lângă sacramentul Penitenței și Viatic – se află și sacramentul Ungerii bolnavilor.

4. Subiectul Ungerii bolnavilor

Subiect al Ungerii bolnavilor este orice persoană botezată, care a atins vârsta rațiunii și se află în pericol de moarte din cauza unei boli grave sau a bătrâneții însoțită de o slăbiciune senilă avansată[12]. Decedaților nu li se poate administra Ungerea bolnavilor.

Pentru a primi roadele acestui sacrament este necesară în subiect reconcilierea prealabilă cu Dumnezeu și cu Biserica, cel puțin prin dorință, inseparabil unită de căința păcatelor proprii și de intenția de a le mărturisi, atunci când este posibil, în sacramentul Penitenței. De aceea, Biserica prevede ca, înainte de

Ungere, să i se administreze bolnavului sacramentul Penitenței și al Reconcilierii[13].

Subiectul trebuie să aibă intenția, cel puțin habituală și implicită, de a primi acest sacrament[14]. Cu alte cuvinte: bolnavul trebuie să aibă voința neretractată de a muri așa cum mor creștinii și cu ajutoarele supranaturale menite pentru ei.

Deși Ungerea bolnavilor poate fi administrată celui care și-a pierdut deja cunoștința, trebuie să ne străduim ca ea să fie primită cu cunoștință de cauză, pentru ca bolnavul să se poată pregăti mai bine de a primi harul sacramentului. Nu trebuie administrată celor care care în mod încăpățânat persistă necăiți în păcat mortal manifest (cf. CIC, can. 1007).

Dacă un bolnav care a primit Ungerea își recapătă sănătatea, poate, în cazul unei noi boli grave, să

primească din nou acest sacrament; iar, în cursul aceleiași boli, sacramentul poate fi repetat dacă boala se agravează (cf. CIC, can. 1004, § 2).

În sfârșit, este bine să avem în vedere această indicație a Bisericii: „În îndoiala dacă bolnavul a atins vârsta rațiunii, suferă o boală gravă sau a decedat deja, să se administreze acest sacrament” (CIC, can. 1005).

5. Necesitatea acestui sacrament

Primirea Ungerii bolnavilor nu este necesară cu necesitate de mijloc pentru mântuire, dar nu trebuie să se renunțe în mod voit la acest sacrament, dacă este posibil să-l primești, pentru că ar însemna să respingi un ajutor de mare eficacitate pentru mântuire. A priva un bolnav de această ajutor, ar putea constitui un păcat grav.

6. Efectele Ungerii bolnavilor

În calitate de sacrament adevărat și propriu al Legii Noi, Ungerea bolnavilor oferă creștinului credincios harul sfințitor; în plus, harul sacramental specific al Ungerii bolnavilor are ca efecte:

— o uniune mai intimă cu Cristos în Patima Sa mântuitoare, pentru binele său și al întregii Biserici (cf. *Catehism*, nn. 1521-1522; 1532);

— mângâierea, pacea și îmbărbătarea pentru a învinge dificultățile și suferințele proprii stării de boală gravă sau a fragilității bătrâneții (cf. *Catehism*, nn. 1520; 1532);

— tămăduirea urmelor păcatului și iertarea păcatelor veniale, precum și a celor mortale în cazul în care bolnavul ar fi fost căit dar nu ar fi putut primi sacramentul Penitenței (cf. *Catehism*, nr. 1520);

— refacerea sănătății corporale, dacă aceasta este voința lui Dumnezeu (cf. Conciliul de la Florența: DS 1325; *Catehism*, nr. 1520);

— pregătirea pentru trecerea la viața veșnică. În acest sens afirmă Catehismul Bisericii Catolice: „Acest har [propriu Ungeriei bolnavilor] este un dar al Duhului Sfânt care reînnoiește încrederea și credința în Dumnezeu și întărește împotriva ispitelor celui rău, adică împotriva ispitei de descurajare și de angoasă în fața morții (cf. Evr 2,15)” (*Catehism*, nr. 1520).

Originalul în spaniolă publicat la 21 noiembrie 2012

Literatură de bază

— *Catehismul Bisericii Catolice*, nn. 1499-1532.

Lecturi recomandate

— Sf. Ioan Paul al II-lea, Scrisoarea Apostolică *Salvifici doloris*, 11-II-1984.

— P. Adnès, *L'Onction des malades. Histoire et théologie*, FAC-éditions, Paris 1994, pp. 86 (trad. it.: *L'Unzione degli infermi, Storia e teologia*, Edizioni San Paolo, Cinisello Balsamo (Milano) 1996, pp. 99).

— F.M. Arocena, „Unción de enfermos”, în C. Izquierdo (dir.), *Diccionario de Teología*, Eunsa, Pamplona 2006, pp. 983-989.

[1] Cfr. DS 216; 1324-1325; 1695-1696; 1716-1717; *Catehismul*, nn. 1511-1513.

[2] Cf. *Ritualul Ungerii bolnavilor, Praenotanda*, nn. 1-2.

[3] Cf. Dt 28,15; Dt 28,21-22; Dt 28,27; Sal 37 (38),2-12; Ps 38 (39), 9-12; Ps 106 (107),17; Înt 2,24; Rom 5,12; Rom 5,14-15.

[4] „Cristos nu numai că Se lasă atins de bolnavi, ci Își însușește durerile lor: «El a luat asupra Sa slăbiciunile noastre și bolile noastre le-a purtat» (Mt 8,17; cf. Is 53,4). (...) Pe Cruce, Cristos a luat asupra Sa toată greutatea răului (cf. Is 53,4-6) și a ridicat «păcatul lumii» (In 1,29), boala nefiind decât o consecință a acestuia” (*Catehism*, nr. 1505).

[5] Durerea, prin sine însăși, nu mântuiește, nu răscumpără. Doar boala trăită în credință, în speranță și în dragoste față de Dumnezeu, doar boala trăită în uniune cu Cristos, curăță și răscumpără. Cristos ne mântuiește astfel nu de durere, ci în durere, transformată în rugăciune, într-un "jertfă spirituală" (cf. Rom 12,1; 1 Pt 2,4-5), pe care o putem oferi

lui Dumnezeu unindu-ne la jertfa răscumpărătoare a lui Cristos, actualizată în fiecare celebrare a Euharistiei pentru ca noi să putem participa la ea.

În plus, este potrivit să considerăm că «intră în planul providențial al lui Dumnezeu ca omul să lupte cu ardoare împotriva oricărei boli și să caute sănătatea cu sârguință, pentru a-și putea îndeplini în continuare funcțiile în societate și în Biserică, cu condiția să fie totdeauna pregătit să completeze ce lipsește Patimilor lui Cristos pentru mântuirea lumii, așteptând eliberarea în slava fiilor lui Dumnezeu (cf. Col 1,24; Rom 8,19-21)» (*Ritualul Ungerii bolnavilor, Praenotanda*, nr. 3).

[6] Sfântul Josemaría, *Cristos care trece*, nr. 80.

[7] Cf. *Ritualul Ungerii bolnavilor, Praenotanda*, nr. 20; Conciliul Vatican II, Const. *Sacrosanctum Concilium*,

nr. 73; Sf. Paul al VI-lea, Const. Apost. *Sacram Unctionem Infirmorum*, 30-XI-1972, AAS 65 (1973) nr. 8.

[8] Cf. *Ritualul Ungerii bolnavilor, Praenotanda*, nr. 21. În acest prenotand se indică de asemenea, în conformitate cu CIC, can. 999, că orice preot, în caz de necesitate, poate binecuvânta uleiul pentru Ungerea bolnavilor, dar în cadrul celebrației.

[9] Cf. *Ibidem, Praenotanda*, 23. În caz de necesitate, ar fi suficientă o singură ungere pe frunte sau pe o altă parte convenabilă a corpului (cf. *ibidem*).

[10] *Ritualul Ungerii bolnavilor, Praenotanda*, 25; cf. CIC, can. 847, § 1; *Catehism*, nr. 1513. Această formulă este distribuită astfel încât prima parte se rostește în timpul ungerii frunții, iar a doua în timpul ungerii mâinilor. În caz de necesitate, când se poate face o singură ungere,

ministrul pronunță simultan întreaga formulă (cf. *Ritualul Ungeriei bolnavilor, Praenotanda*, 23).

[11] Cf. CIC, can. 1003, § 1. Nici diaconii, nici credincioșii laici nu pot administra valid Ungerea bolnavilor (cf. Congregația pentru Doctrina Credinței, Nota privind ministrul sacramentului Ungeriei bolnavilor, «Notitiae» 41 (2005) 479).

[12] Cf. Conciliul Vatican II, Const. *Sacrosanctum Concilium*, nr. 73; CIC, can. 1004-1007; *Catehism*, nr. 1514. Prin urmare, Ungerea bolnavilor nu este un sacrament pentru acei credincioși care au ajuns pur și simplu la așa-numita "a treia vârstă" (nu este sacramentul pensionarilor), și nici nu este un sacrament doar pentru muribunzi. În cazul unei intervenții chirurgicale, Ungerea bolnavilor poate fi administrată atunci când boala, care

este motivul intervenției, pune în pericol viața bolnavului.

[13] Cf. Conciliul Vatican II, Const. *Sacrosanctum Concilium*, nr. 74.

[14] În acest sens se spune în CIC: «Acest sacrament trebuie administrat bolnavilor care, atunci când se aflau în posesia facultăților lor, l-au cerut cel puțin în mod implicit» (can. 1006).

© *Fundación Studium*, 2016 și © *Biroul de presă Opus Dei*, 2016.

Ángel García Ibáñez / Traducere
Iosif Fickl

.....

pdf | document generat automat din
<https://opusdei.org/ro-ro/article/tema-a-24-a-ungerea-bolnavilor/> (18.03.2026)